

## คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

### ๑. การใช้อักษรย่อคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬารัตนปิฎก ๒๕๐๐ และพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นหลักโดยใช้ระบบย่อคำ ดังต่อไปนี้

#### พระวินัยปิฎก

|               |                        |            |
|---------------|------------------------|------------|
| วิ.ม. (บาลี)  | = วินัยปิฎก มหาจุคปาติ | (ภาษาบาลี) |
| วิ.ม. (ไทย)   | = วินัยปิฎก มหาวรรค    | (ภาษาไทย)  |
| วิ.มหา. (ไทย) | = วินัยปิฎก มหาวิภังค์ | (ภาษาไทย)  |

#### พระสุตตันตปิฎก

|                  |                                                      |
|------------------|------------------------------------------------------|
| ที.ม. (ไทย)      | = สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค (ภาษาไทย)             |
| ที.ป. (ไทย)      | = สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค (ภาษาไทย)           |
| ส.ม. (ไทย)       | = สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวรรค (ภาษาไทย)         |
| อง.จตุกก. (บาลี) | = สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกนิปาตปาติ (ภาษาบาลี) |
| อง.จตุกก. (ไทย)  | = สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกนิบาต (ภาษาไทย)      |
| อง.ปญจก. (ไทย)   | = สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปญจกนิบาต (ภาษาไทย)      |
| อง.ทสก. (ไทย)    | = สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทสกนิบาต (ภาษาไทย)       |
| ขุ.อิติ. (ไทย)   | = สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อิติวุตตกะ (ภาษาไทย)        |
| ขุ.อุ. (ไทย)     | = สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อุทานคาถา (ภาษาไทย)         |

#### พระอภิธรรมปิฎก

|               |                                             |
|---------------|---------------------------------------------|
| อภิ.ป. (บาลี) | = อภิธรรมปิฎก ปุคฺคลปญฺญตฺติปาติ (ภาษาบาลี) |
|---------------|---------------------------------------------|

#### อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

|                |                                      |
|----------------|--------------------------------------|
| ขุ.ธ.อ. (ไทย)  | = ขุททกนิกาย ธรรมบทอรรถกถา (ภาษาไทย) |
| ขุ.ชา.อ. (ไทย) | = ขุททกนิกาย ชาดกอรรถกถา (ภาษาไทย)   |

## ฎีกาพระวินัยปิฎก

สารตฺถฎีกา.(ไทย) = สารัตถทีปนีฎีกา (ภาษาไทย)

### ๒. การระบุเลขหมายพระไตรปิฎก

อักษรย่อชื่อคัมภีร์ในวิทยานิพนธ์นี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐ และพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๓๙ โดยได้ระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ที.ส.(บาลี)๙/๓/๓๖ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย สลขนุวคฺค พระไตรปิฎกภาษาบาลี เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๓ หน้า ๓๖, ที.ส.(ไทย)๙/๑๗๐/๕๖ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย สลขนุวคฺค พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๑๗๐ หน้า ๕๖

ส่วนคัมภีร์อรรถกถา ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จะแจ้งที่มา เล่ม/หน้า เช่น ข.ธ.อ. (ไทย) ๒/๕๕. หมายถึง ขุททกนิกาย ธรรมบทอรรถกถา (ภาษาไทย) เล่มที่ ๒ หน้า ๕๕